

fig i Spidsen for visse Næringsbrug, kunne ved Dygtighed, Vindstibeligthed og ved at forbinde sig med den saakaldte Capital bringe det saavidt, at enhver Svends Forsøg paa — uden udmærket Dygtighed og uden særdeles Midler — ligeoverfor dem strax at drive et Næringsbrug, vil føre til deres Ruin, som forsøge det, og ikke til at undergrave de Andres Stilling. Den Magt at være i en vis Stilling, forud at have samlet sig Midler til at beherske Markedet, er saa stor, at den, der trænger sig frem, bekjemper og overvinder den, vil det være Synd at holde tilbage. Dette er Grunden, hvorfor vi ikke bør indrømme denne Fordom Noget, medens vi paa den anden Side meget godt kunne begribe, at den hos dem, der have den, navnlig hos Mesterne, kan være berettiget for deres egen Skyld. Vi stode her ganske vist — jeg holder mig til, hvad de ærede Forslagsstillere selv have sagt — for at høre Grunde, men paa ingen Maade for at følge dem. Saasnart vi have erkjendt, at det er mere — tillad, at jeg bruger dette Ord — egoistiske Indflydelser, som gjøre sig gjældende, saa er det vor første Pligt at stemme imod dem. Vi stode her — og jeg skal snart komme til det igjen ved en anden Lov — for at stemme imod den egoistiske Paatrængenhed; denne har været saa stor, at jeg kan begribe, at Enhver, der har et Embede, siger: Jeg har et Embede, jeg vil holde paa det, men ikke, at vi skulle lade os lede deraf; vi skulle stemme derimod her og ligesaa ved næste Leilighed.

Lad os nu engang see, hvad Forslaget indeholder i sig selv, hvad det vil bringe for Dagen. Det er jo dog egentlig det Væsentlige, at, er Forslaget i sig selv godt, saa skulle vi, om det end er ubilligt, ikke forkaste det; men er det i sig selv forkasteligt og næsten uudsærligt, hvis det skal ske med nogen Nytte, saa skulle vi forkaste det, selv om det blev forandret derhen, som Underændringsforslaget foreslaaer; thi naar man træster sig med, at der inden den Tid paa vedkommende Steder vil komme den Fornuft, at man selv vil gribe den Frihed, man nu modsætter sig, saa siger jeg, det er tvivlsomt, det er meget tvivlsomt. Dermed vil jeg ikke nægte, at forsaavidt det kunde

beroe paa mig, at Landet i det Hele, Localiteterne, regjerede sig selv, saa vilde jeg ikke være derimod; men vi maae husse, at vi ved det Regimente, som vi give Kjøbstæderne, give hver Kjøbstad et vist Regimente over en vis Deel af Landet. Vi maae husse, at vi have bundet en væsentlig Deel af Landet til Kjøbstæderne, for at haandhave disses Ret, en Ret, som de i Virkeligheden aldrig have havt, men som egentlig kun er et stort Offer, vi have bragt dem. Vi maae vel lægge Mærke til, at til Trods for disse store Offre høre vi dog ganske tydeligt, at man ikke dermed er fornøjet. Thi hvad man forlanger, hører man egentlig først af den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts Aved Balgfreds (Monrad), der er den, der forsvarer dette Forslag med størst Talent, og det er den hele Lovs Forkastelse; det er det, man egentlig venter; det er den hele Lovs Forkastelse. Og tillad mig — den, der virkelig ønsker Mesterprøverne beholdte i en saa lang Tid, — Mesterprøver, der for det egentlige Mesterskab, det vil sige for at styre et Næringsbrug, slet Intet betyde — han kan i Virkeligheden, naar han vil see ret ind i Sagen, ikke vusse Andet, end at den Tilstand, som vi ere i, skal udvides og vedblive saa længe som muligt. Men lad os nu see til Mesterprøvernes Betydning i sig selv; den troer jeg, at Mange af os for længe siden ere blevne enige om; vi ere enige om, at ingen almindelig Haandværksprøve, hvorledes den saa end bliver indrettet, er istand til at bevise Dygtighed og Duellighed, til at bevise, at en Mand kan stille sig i Spidsen for et Næringsbrug og drive det. Den almindelige Haandværksprøve kan bevise Dygtighed til at udføre visse Haandværksarbejder, en vis Færdighed til at foretage visse Arbejder, men den kan ikke bevise hans Duellighed til at stille sig i Spidsen for et Næringsbrug og drive det.

Nu paastaar man her kun at ville indføre saadanne Duellighedsprøver, som kunne passe til den nye Tingenes Tilstand, altsaa saadanne Duellighedsprøver, som kunne godtgjøre, at den Vedkommende er skiftet til at være Mester i den Betydning, at staae i Spidsen for et Næringsbrug, til at lede Udførelsen